

[Ministeren for offentlige arbejder.]

inden fremsættelsen her i tinget. Vejnævnet har meddelt mig, at det kan tiltræde forslaget. Endvidere er forslaget tiltrådt af udvalget for vejplanlægning m. v. i Storkøbenhavn.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale det til velvillig behandling i det høje ting.

Ministeren for Grønland (Mikael Gam): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om folketingsvalg i Grønland.

Ved nærværende forslag, der har været forelagt Grønlands landsråd på dets ordinære samling i 1963 og er blevet godkendt af dette, har man foretaget en række ændringer, hvorved der skabes større overensstemmelse mellem de danske og de grønlandske valgregler, og som muliggør, at valg i Grønland i videre omfang end hidtil kan afholdes på samme dag som i den øvrige del af riget.

Reglerne om udarbejdelse af valglister foreslås ændret, således at de nye regler i princippet omend i forenklet form kommer til at svare til de regler, der gælder i det øvrige rige. Som den mest betydningsfulde ændring i denne forbindelse skal nævnes, at valglisterne ifølge forslaget nu skal udarbejdes hvert år, medens man hidtil kun har udarbejdet valglister i forbindelse med beslutning om afholdelse af valg. Forslaget vil betyde, at valg i Grønland kan afholdes med langt kortere varsel end tidligere.

Det kan endvidere nævnes, at der efter samråd med indenrigsministeriet er foreslået en særlig bestemmelse i lovforslaget, hvorefter vælgere, der opholder sig på områder i Grønland, der ikke er omfattet af den kommunale inddeling — her tænkes på visse forsvarsområder og vejstationer i Nord- og Østgrønland — og som derfor ikke vil blive optaget på de valglister, der udarbejdes i de grønlandske kommuner, skal optages på valglisten i den kommune, hvor de senest havde fast bopæl.

Der er i hovedsagen tale om håndværkere og teknikere, der er udsendt fra Danmark, og som normalt kun opholder sig på disse områder i begrænset tidsrum og således ikke har nogen tilknytning til det grønlandske samfund. Det skønnes derfor rimeligt, at de

optages på valglisten i den kommune, hvor de senest havde fast bopæl, således at de i tilfælde af valg må afgive stemme pr. brev til denne kommune. Den foreslåede bestemmelse nødvendiggør en ændring i den danske folketingsvalglov, og der vil af indenrigsministeren senere blive fremsat et herpå sigtende forslag til ændring i denne lov.

For yderligere at muliggøre, at valg i Grønland vil kunne afholdes på samme dag i Grønland som i den øvrige del af riget, foreslås det, at landshøvdingen over Grønland bemyndiges til at foretage sådanne afvigelser fra lovens regler, som efter omstændighederne, herunder vejrforholdene, anses for nødvendige, forudsat at valghandlingens hemmelighed og kontrollen med valgenes gennemførelse i det hele fortsat er sikret.

En tilsvarende bemyndigelse har landshøvdingen hidtil haft i Nord- og Østgrønland, hvor valgreglerne har været fastsat i kgl. anordning af 13. august 1959. Efter at man pr. 1. januar 1963 har indført den vestgrønlandske kommunalordning i Nord- og Østgrønland, har man imidlertid fundet det rigtigst at ophæve anordningen om folketingsvalg i Nord- og Østgrønland samtidig med, at tilsvarende regler indarbejdes i selve valgloven, herunder også den til landshøvdingen givne bemyndigelse, idet erfaringerne fra de tidligere valg har vist, at denne bestemmelse som følge af de geografiske og klimatiske forhold ikke kan undværes. Da forholdene imidlertid også i Vestgrønland, især i de nordlige og sydlige kommuner, kan være lige så vanskelige, foreslås bemyndigelsen udvidet til også at gælde for Vestgrønland.

Forslaget indeholder endvidere regler om fremgangsmåden ved afholdelse af folkeafstemninger. Man har ikke tidligere i Grønland haft generelle bestemmelser herom. Folkeafstemningen den 30. maj 1961 om nedsættelse af valgretsalderen blev afholdt i henhold til en særlig lov (lov nr. 122 af 3. maj 1961), og de nu foreslåede regler er udarbejdet på grundlag af de erfaringer, man indhøstede ved nævnte folkeafstemning. Reglerne stemmer i princippet med dem, der gælder efter den danske folketingsvalglov.

Endelig er der efter indstilling fra Grønlands landsråd i forslaget foretaget enkelte ændringer i opstillingskredsene.